

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

250192

รายงานการวิจัย

ชุดโครงการวิจัย

“การวิจัยชุมชน อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์”

เรื่อง

การใช้สารสนเทศทางการเกษตรของเกษตรกร
ในเขตอำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

AGRICULTURAL INFORMATION USAGE OF FARMER
IN PRAN BURI PRACHAUB KHIRI KHAN

โดย

ดวงแก้ว เงินมูลทรัพย์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยวิทยา

รายงานการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยวิทยา

พ.ศ. 2555

600956519

250192

รายงานการวิจัย

ชุดโครงการวิจัย

“การวิจัยชุมชน อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
เรื่อง

การใช้สารสนเทศทางการเกษตรของเกษตรกร
ในเขตอำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
Agricultural Information Usage of farmer
in Pran Buri Prachaub khiri khan

โดย

ดวงแก้ว เงินพุลทรัพย์

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

รายงานการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

พ.ศ. 2555

ชื่อเรื่อง : การใช้สารสนเทศทางการเกษตรของเกษตรกรในเขตอำเภอปรางมุนี
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ผู้วิจัย : ดวงแก้ว เงินพูลทรัพย์ สถาบัน : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
ปีที่พิมพ์: 2555 สถานที่พิมพ์ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

แหล่งที่เก็บรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

จำนวนหน้างานวิจัย: 63 หน้า ลิขสิทธิ์ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

คำสำคัญ : การใช้สารสนเทศ, สารสนเทศทางการเกษตร, เกษตรกร,
อำเภอปรางมุนี

250192

บทคัดย่อ

รายงานการวิจัยเรื่องการใช้สารสนเทศทางการเกษตรของเกษตรกรในเขตอำเภอปรางมุนี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มุ่งศึกษาการใช้สารสนเทศของเกษตรกรในด้านเนื้อหาสารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ รูปแบบของสารสนเทศ ความพึงพอใจ การใช้ประโยชน์ และปัญหาในการใช้สารสนเทศทางการเกษตร ตลอดจนข้อเสนอแนะในการจัดบริการสารสนเทศทางการเกษตร โดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเก็บข้อมูลจากผู้แทนครัวเรือนเกษตรกรใน 6 ตำบล และ 2 เทศบาลตำบล ที่อยู่ในเขตอำเภอปรางมุนี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวนรวมทั้งสิ้น 377 คน

ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้และชอบใช้สารสนเทศที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวิธีการปลูกพืช/เลี้ยงสัตว์ ด้านแหล่งสารสนเทศประเภทบุคคลพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ใช้และพึงพอใจในการใช้สารสนเทศโดยการสอบถามจากเพื่อนร่วมอาชีพ โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ด้านแหล่งสารสนเทศประเภทสถานที่พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศที่ศูนย์ส่งเสริมการเกษตร และมีความพึงพอใจในการใช้ระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดพบว่า เกษตรกรพึงพอใจการใช้สารสนเทศจากอินเทอร์เน็ตในระดับระดับมาก ด้านรูปแบบสารสนเทศพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศโดยการอ่านจากหนังสือ โดยพึงพอใจในระดับมาก และเมื่อพิจารณาความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดพบว่า พึงพอใจในการใช้เอกสารเผยแพร่ เช่น จุลสาร แผ่นพับ โดยพึงพอใจในระดับมาก ด้านการใช้ประโยชน์ เกษตรกรส่วนใหญ่ ใช้สารสนเทศเพื่อช่วยเพิ่มพูนรายได้ และเกษตรกรส่วนใหญ่ประสบปัญหาในการใช้สารสนเทศคือไม่มีเวลาในการใช้สารสนเทศ ข้อเสนอแนะในการจัดบริการสารสนเทศพบว่า สารสนเทศที่เกษตรกรต้องการเพิ่มเติมคือการใช้ปุ๋ยและราคาปุ๋ย โดยต้องการให้มีบริการสารสนเทศ ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน และต้องการให้จัดทำเป็นแผ่นพับหรือใบปลิว

Title: Agricultural Information Usage of farmer in Pran Buri Prachaub khiri khan

Researcher: Duangkaew Ngernpoolsap

Institution: Dhurakij Pundit University

Year of Publication : 2012

Publisher: Dhurakij Pundit University

Sources: Dhurakij Pundit University

No. of page : 63 pages

Keyword: Information Usage,

Copy right : Dhurakij Pundit University

Agricultural Information, farmer, Pran Buri

250192

Abstract

The research on agricultural information usage of farmers in Pranburi, Prachuap Khiri Khan is quantitative research. It aims to study farmers' usage of information in many aspects: content of the information, sources of the information, satisfactions, uses of the information, problems in using agricultural information, and suggestions on providing agricultural information service. The data were collected by interviewing the representatives of the agricultural households in 6 districts and 2 municipal districts in Pranburi, Prachuap Khiri Khan. There were 377 subjects in total.

The study found that the majority of the farmers used and liked to use information regarding how to grow crops and raise animals. The investigation of information sources revealed that in terms of people, most of the farmers got the required information by consulting other farmers, and their level of satisfaction for this method was high. The investigation of information sources also revealed that in terms of places, most of the farmers got information from Agricultural Extension Centers. Their level of satisfaction for this method was moderate. When considering the satisfaction with the highest average, it was found that the farmers' satisfaction from using the information in the Internet was at a high level. In terms type of information, the farmers mostly got information from book. Their level of satisfaction for this form of information was high. When looking at the satisfaction with the highest average, it was found that the farmers were satisfied with published documents such as pamphlets and brochures. The satisfaction was at a high level. For the uses of information, most of the farmers used information to help increase their income. The problem that most of the farmers had was that they did not have time to use information. The suggestion regarding agricultural information service provision was that the farmers needed more information about fertilizer usage and prices. They wanted the information service to be available at community reading centers and they also wanted the information to be presented in brochures and leaflets

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาแนะนำการออกแบบโครงร่างงานวิจัยเป็นอย่างดีจาก รองศาสตราจารย์ ดร.สรชัย พิศาลบุตร ที่ปรึกษารองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ และขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ปรีชา อุณรัตน์ คณะบดีคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ผู้สนับสนุนให้งานวิจัยสำเร็จลุล่วง

ผู้วิจัยขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัศวิน แสงพิกุล หัวหน้าชุดโครงการวิจัยชุมชนอำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์และนักวิจัยทุกท่านในชุดโครงการฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาจารย์ปิ่นรสี สุศิริรัตน์ที่ได้กรุณาให้แนวคิด ข้อเสนอแนะหลายประการ ทำให้งานวิจัยฉบับนี้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอบคุณองค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาแต้มที่ได้กรุณาให้ข้อมูลพื้นฐานและอำนวยความสะดวกในการรวบรวมข้อมูลงานวิจัยในครั้งนี้

สุดท้ายขอขอบคุณเกษตรกรผู้ให้สัมภาษณ์ที่ให้ข้อมูลอย่างเต็มที่ทำให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และขอขอบคุณผู้ให้ความช่วยเหลืออีกหลายท่านซึ่งไม่สามารถกล่าวชื่อนามในที่นี้ได้
หมด

ดวงแก้ว เงินพลทรัพย์

สารบัญ

		หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย		ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ		ข
กิตติกรรมประกาศ		ค
สารบัญ		(1)
สารบัญตาราง		(2)
สารบัญภาพ		(3)
บทที่ 1	บทนำ	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
	สมมุติฐานการวิจัย	2
	ขอบเขตการวิจัย	2
	นิยามศัพท์	3
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
บทที่ 2	เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
บทที่ 3	ระเบียบวิธีวิจัย	24
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	24
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	24
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	25
	การวิเคราะห์ข้อมูล	26
บทที่ 4	ผลการวิจัย	27
บทที่ 5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	44
	สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล	45
	ข้อเสนอแนะ	50
บรรณานุกรม		52
ภาคผนวก		
	ก. แบบสัมภาษณ์	56
	ข. ประวัติผู้วิจัย	63

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. ภูมิลำเนาของเกษตรกร	28
2. เพศของเกษตรกร	28
3. อายุ	29
4. ระดับการศึกษา	30
5. สถานภาพการประกอบอาชีพ	30
6. ประเภทของอาชีพ	31
7. พืชที่เกษตรกรปลูก	31
8. สัตว์ที่เกษตรกรเลี้ยง	32
9. ระยะเวลาในการประกอบอาชีพ	32
10. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	33
11. เนื้อหาสารสนเทศ	34
12. เนื้อหาสารสนเทศที่ชอบใช้มากที่สุด	35
13. แหล่งสารสนเทศประเภทบุคคล	36
14. แหล่งสารสนเทศประเภทบุคคลที่ชอบใช้มากที่สุด	37
15. แหล่งสารสนเทศประเภทสถานที่ที่เกษตรกรใช้	38
16. แหล่งสารสนเทศประเภทสถานที่ที่เกษตรกรชอบใช้	38
17. รูปแบบของสารสนเทศ	39
18. สื่อ/กิจกรรมทางการเกษตรที่เกษตรกรชอบใช้มากที่สุด	40
19. การใช้ประโยชน์จากสารสนเทศทางการเกษตร	41
20. ปัญหาในการใช้สารสนเทศทางการเกษตร	42

สารบัญญภาพ

ตารางที่	หน้า
1. ตัวอย่างวารสารทางการเกษตร	10
2. ตัวอย่างพฤติกรรมสารสนเทศของวิไลสัน	14